Bedrijfsleven geeft richtlijnen over vak plantenkennis

Plantenpraat

Het vak plantenkennis is een voortdurende bron van discussie. Hoeveel planten, welke planten en wat moeten de leerlingen van de planten weten? Uiteindelijk gaat het natuurlijk om de vraag: hoe zorgen wij ervoor dat groenvoorzieners kwaliteit kunnen blijven leveren? De branche komt nu zelf met een antwoord.

Het kost wat tijd om de takken te verzamelen, maar veel docenten toetsen het vak plantenkennis toch liever met takken dan met plaatjes

TEKST EN FOTOGRAFIE
leonie barnier

Conno Moree maakt zich zorgen over de plantenkennis bij hoveniers. “Klanten weten soms meer van de planten dan de hoveniers zelf. Scholen vullen het vak op heel verschillende manieren in. Niet alleen de hoeveelheid planten maar ook de manier van toetsen is heel verschillend. Soms volstaat een PowerPoint presentatie over 30 planten.” Hij is docent groenvoorziening in Klaaswaal en eigenaar van hoveniersbedrijf Moree-groen. Samen met drie andere groenvoorzieners heeft hij de plantenkenniskaart samengesteld. Daarmee wil de branche een signaal afgeven: dit verwachten wij van het onderwijs. Het onderwijs heeft daar ook zelf om gevraagd, vertelt Jeroen Zijlmans, beleidsmedewerker sociaal beleid van de brancheverenigingen VHG. “Gerard Oud, lid van het College van Bestuur van het Clusius College kwam met de vraag: wat vinden jullie nou dat de leerlingen moeten kennen?” Maar bedrijven denken daar ook heel verschillend over. “De ene wil dat ze 2000 planten leren voor de ander is 500 genoeg.” De VHG heeft de vraag opgepakt en komt nu met een eensluidend geluid: de plantenkenniskaart.

Op de kaart staat aangegeven per niveau en uitgesplitst naar hoveniers en grootgroenvoorzieners de aantallen planten die de leerlingen moeten kennen en wat ze daarvan moeten kennen, zoals de benaming, het onderhoud en de toepassing. De ondernemers wilden een lijst maken die niet zozeer op naam is samengesteld als wel op aantallen en op wat je ervan moet weten. Zo kan elke regio daarin zelf aangeven welke planten ze van belang vinden. En dat is waar de branche op uit is. Zijlmans: “Het is alleen maar goed als bedrijfsleven en onderwijs samen de lijst uitwerken zodat die optimaal aansluit bij het gebruikte assortiment in de regio. Dat betekent dat ze er serieus mee aan de slag zijn.”

Maximum en minimum

De vraag is nu of het onderwijs de plantenkenniskaart aan zal grijpen om de discussie aan te gaan en om het niveau van de plantenkennis bij studenten op te krikken. We belden met zes willekeurige scholen. De verschillen blijken groot. Leerlingen van niveau 4 moeten tussen de 800 en 1.150 planten leren. Het bedrijfsleven komt met een aantal van 950 planten, maar het noemt dat aantal ook voor de leerlingen van niveau 3 en daar zit wel een probleem. Vanuit de branche gezien is het een logische gedachte, niveau 3 leidt immers op tot vakbekwaam hovenier, maar onderwijskundig gezien is dat niet reëel. Deze leerlingen hebben minder tijd en vaak ook minder intellectuele vermogens dan die van niveau 4. Ook over de aantallen voor niveau 2 zijn de meningen verdeeld. De VHG wil dat deze leerlingen 540 planten kennen. Sommige docenten vinden dat veel te hoog voor het type leerling, “250 is wel het maximum.“ Maar bijvoorbeeld in Maasland moeten ze nu 600 planten leren. Docent Jan Priem wil het plantenkennisonderwijs daar liefst naar nog een hoger plan trekken. “1000 planten voor niveau vier is echt een minimum.”

PowerPoint en portfolio

Voor de kwaliteit van het kennisniveau is de manier van lesgeven en toetsen waarschijnlijk belangrijker dan het precieze aantal planten. Een PowerPoint presentatie over 30 planten zegt inderdaad weinig over de kennis van de planten. In Doetinchem nemen de leerlingen zelf takken mee voor de toets. Die moeten ze op school labelen en dat moet 100 procent goedzijn. Gerrit Gussinklo van het Groenhorst College in Velp laat leerlingen ook takken meenemen, maar doet dat zelf ook zodat hij zeker weet dat de hele lijst compleet is. Bovendien kunnen de leerlingen op de schooltuin de hele habitus en de groeiplaats zien. “Alleen van plaatjes leren en toetsen is voor mij ondenkbaar.”

Bij alle benaderde scholen is plantenkennis een onderdeel van het portfolio. In Velp en Gouda mogen de leerlingen geen proeve van bekwaamheid doen als ze plantenkennis niet voldoende hebben afgesloten, in Doetinchem moeten alle drie de toetsen voldoende zijn afgesloten. In Meppel moeten leerlingen minimaal gemiddeld een 4 hebben.

Een voorbeeld van de Plantenkenniskaart

De VHG gaat in overleg met ‘Stichting De groene standaard’ om de plantenkennis onderdeel te maken van het examen. Moree: “We willen dat de plantenkennis binnen De groene standaard geborgd wordt. De plantenkenniskaart moet een deel van het portfolio van de groenopleiding worden.” Docenten reageren enthousiast. “Het geeft duidelijkheid naar de scholen en aan de leerlingen.” En: “Als de aantallen afwijken van wat wij hier op school doen zullen we daar zeker naar kijken.” En: “Het is ook goed als de plantenkenniskaart onderdeel wordt van De groene standaard. Dat biedt vastigheid voor de school en voor de leerlingen. En dat zal uiteindelijk ook doorwerken in het rendement.” Maar voor sommigen gaat het nog niet ver genoeg. Priem zou het liefst een standaardlijst zien voor heel Nederland. “Dat ze zeggen ‘leer die maar’.”